

ISSN (Print) 2616-6844
ISSN (Online) 2663-1318

EURASIAN
NATIONAL
UNIVERSITY

Л.Н.Гумилев атындағы
Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ

BULLETIN
of L.N.Gumilyov Eurasian
National University

№1 (126)/2019

ВЕСТНИК
Евразийского национального
университета имени Л.Н.Гумилева

ҚҰҚЫҚ сериясы

LAW Series

Серия ПРАВО

bullaw.enu.kz

ISSN (Print) 2616-6844
ISSN (Online) 2663-1318

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

BULLETIN

of the L.N. Gumilyov
Eurasian National University

ҚҰҚЫҚ сериясы
LAW Series
Серия **ПРАВО**

№1(126)/2019

1995 жылдан бастап шығады

Издается с 1995 года

Founded in 1995

Жылына 4 рет шығады

Выходит 4 раза в год

Published 4 times a year

Астана, 2019

Astana, 2019

Бас редакторы

Заң ғылымдарының докторы, профессор
Амандықова С.К. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Ибрагимов Ж.И., з.ғ.д., доцент (Қазақстан)
Сарсенова С.Н., з.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абайдельдинов Е.М.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Абдрасулов Е.Б.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Алебастрова И.А.	з.ғ.к., доцент (Ресей)
Ақпанов А.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Баймаханов М.Т.	з.ғ.д., проф., академик (Қазақстан)
Балтабаев К.Ж.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Букалерова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Жумашева Г.С.	з.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Коняхин В.П.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Коробеев А.И.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Кристиан Цомплак	д.ю.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Мурат Тумай	PhD (Түркия)
Нургалиева Е.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Тлепина Ш.В.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Томас Давулис	з.ғ.д., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Умирзаков П.К.	з.ғ.к. (Қазақстан)
Хайрмуханмедов Н.И.	PhD (Қазақстан)
Явуз Оглу	PhD (Түркия)

*Жауапты редактор, компьютерде беттеген: **І.Р. Құрманғалиев***

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қ.Сәтбаев к-сі, 2, 349 б.
Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-428)

E-mail: vest_law@enu.kz

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы. Құқық сериясы
Меншіктенуші: ҚР БжҒМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК
27.03.18 ж. № 16992-Ж-тіркеу куәлігімен Қазақстан Республикасының Ақпарат және
коммуникациялар министрлігімен тіркелген.
Мерзімділігі: жылына 4 рет.
Тиражы: 35 дана
Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-сі, 13/1,
тел.: +7(7172)709-500 (ішкі 31-357)

© Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Editor-in-Chief

Doctor of of Juridical Sciences, Professor
Amandykova S.K. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief **Ibragimov Zh.I.**, Doctor of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Deputy Editor-in-Chief **Sarsenova S.N.**, Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Abaydeldinov E.M.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Abdrassulov E.B.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Aleastrova I.A.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Russia)
Akhpanov A.H.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Baymakhanov M.T.	Doctor of Juridical Sciences, Prof., Academician (Kazakhstan)
Baltabayev K.Zh.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Bukalerova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Khairmuhanmedov N.I.	PhD (Kazakhstan)
Konyakhin V.P.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Korobeyev A.I.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Krystian Complak	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Poland)
Mukasheva A.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Murat Tumay	PhD (Turkey)
Nurgaliyeva E.N.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tlepina Sh.V.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tomas Davulis	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Lithuania)
Thabisimova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Russia)
Umirzakov P.K.	Can. of Juridical Sciences (Kazakhstan)
Yavuz Oglu	PhD (Turkey)
Zhumasheva G.S.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editor-in-Chief, PC: **I.R. Kurmangaliyev**

Editorial address: 2, K.Satpayev str., of.349, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: +7(7172) 709-500 (ext. 31-428)

E-mail: vest_law@enu.kz

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University. Law Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan.
Registration certificate No. 16992-Ж from 27.03.2018
Periodicity: 4 times a year
Circulation: 35 copies
Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008;
tel.: +7(7172) 709-500 (ext.31-357)

Главный редактор
Доктор юридических наук, профессор
Амандыкова С.К. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Ибрагимов Ж.И., д.юр.н., доцент (Казахстан)
Сарсенова С.Н., к.юр.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абайдельдинов Е.М.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Абдрасулов Е.Б.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Алебастрова И.А.	к.юр.н., доцент (Россия)
Ахпанов А.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Баймаханов М.Т.	д.юр.н., проф., академик (Казахстан)
Балтабаев К.Ж.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Букалерова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Жумашева Г.С.	к.юр.н., доцент (Казахстан)
Коняхин В.П.	д.юр.н., проф. (Россия)
Коробеев А.И.	д.юр.н., проф. (Россия)
Кристиан Цомплак	д.юр.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Мурат Тумай	PhD (Турция)
Нургалиева Е.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Тлепина Ш.В.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Томас Давулис	д.юр.н., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Умирзаков П.К.	к.юр.н., (Казахстан)
Хайрмуханмедов Н.И.	PhD (Казахстан)
Явуз Оглу	PhD (Турция)

Ответственный редактор, компьютерная верстка: **И.Р. Курмангалиев**

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. К.Сатпаева, 2, каб. 349
Тел.: +7(7172) 709-500 (вн. 31-428)

E-mail: vest_law@enu.kz

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева» МОН РК
Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан.
Регистрационное свидетельство № 16992-Ж от 27.03.18 г.
Периодичность: 4 раза в год
Тираж: 25 экземпляров
Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1,
тел.: +7 (7172) 709-500 (вн.31-357)

© Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева

Мазмұны

Конституциялық және әкімшілік құқық

<i>Бәкішев Қ.Ә., Нұрғалиев Б.М.</i> Жол жүрісі қауіпсіздігі шараларының жүйесін жетілдіру туралы	8
<i>Жұмағұлов М.И., Жұмағұлов Д.М.</i> «Қолданыстағы ұлттық заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқығы» курсының мазмұнын бейімдеудің маңыздылығы ..	20
<i>Қазбек Ж.А., Сматлаев Б.М.</i> Қазақстан мен Ресейдің мемлекеттік және муниципалды қызметкерлерінің жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың практикалық аспектілері	26
<i>Ибрагимов Ж.И.</i> Мемлекеттік қызметшілердің кәсіби құқықтық мәдениетін жетілдірудің мәселелері	34
<i>Сыздықова Г. И., Сатыбалды Л.</i> Құқық қорғау органдарының бостандықтарына байланысты заңның ережелері (тәжірибе және ұсыныстар)	41

Қаржы және салық құқығы

<i>Аронов А.Қ.</i> Халықаралық инвестициялық арбитраждағы сыбайлас жемқорлық	48
<i>Батырбекова Д.С., Үкін С.К.</i> «Астана» Халықаралық қаржы орталығында салық режимінің кейбір мәселелері	57

Қылмыстық және қылмыстық-процессуалдық құқық

<i>Ақпанов А.Н., Мадиева А.Ф.</i> Терроризмді және экстремизмді қаржыландыруға қарсы тұрудың кейбір мәселелері	66
<i>Кемелбеков С.Т., Булеулиев Б.Т.</i> Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексінде көзделген «процестік келісім» нормасын қолданудағы кейбір мәселелер	72
<i>Рахимова Г.Н., Қуаналиева Г.А., Саулен Н.</i> Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасын жетілдірудің теориялық және тәжірибелік мәселелері	80
<i>Сазымбеков Б.Ж., Қалиасқаров Р.С.</i> Алдын ала тергеуді процессуалды жүргізу туралы мәселе бойынша	90
<i>Темірғазин Р.Х., Өтебаев Е.К.</i> Техногенді сипаттағы қылмыстық құқық бұзушылықтармен күрес	98
<i>Шабанов В.Б., Даурембеков Е.К.</i> Шетелдердегі қылмыстық сот өндірісіндегі күдіктіге, айыпталушыға, сотталушыға қатысты күзетпен ұстау түрінде бұлтартпау шарасын қолданудың өзекті мәселелері (салыстырмалы-құқықтық талдау)	105

Азаматтық және экологиялық құқық

<i>Жаркенова С.Б.</i> Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын жетілдірудің кейбір өзекті мәселелері	115
<i>Жуманова М.Х., Кусаинова Л.И.</i> Қазақстандағы қаржылық қызмет көрсету және бақылау типтері	123
<i>Жусипова Б.А.</i> Климаттың өзгеруіне бейімделуі аясында заңнамалардың қолданылуы ...	130
<i>Қуаналиева Г.А., Басығараев Ж.М., Шуланбекова Г.К., Саулен Н.</i> «Жасыл экономикаға» көшу және экологиялық құқық бұзушылықтардың кейбір мәселелері	138
<i>Серебряков А.А.</i> Ресей Федерациясы мен Қазақстан Республикасында жұмыс істеуге айрықша құқықты мұра ету	155

Халықаралық құқық

<i>Гаврилова Ю.А.</i> Халықаралық гуманитарлық құқық жүйесіндегі қарулы қақтығыстар кезеңінде азаматтық халықты қорғау қағидаттары	163
<i>Мензюк Г.А., Умитчинова Б.А.</i> ЕАЭО-на мүше мемлекеттер мен АҚШ-тың ұлттық қауіпсіздік жүйесіндегі экспорттық бақылау: салыстырмалы-құқықтық талдау	173

Contents

The constitutional and administrative Law

Bakishev K.A., Nurgaliev B.M. About improvement of system of measures of traffic safety ...	8
Zhumagulov M.I., Zhumagulov D. The importance of adapting the content of the course “Administrative Law of the Republic of Kazakhstan in accordance with the current national legislation	20
Kazbek Z.A., Smatlayev B.M. Practical aspects of anti-corruption implementation for state and municipal employees of Kazakhstan and Russia	26
Ibragimov Zh.I. Problems of improving the professional legal culture of civil servants	34
Syzdykova G.I., Satybaldi L. Industrial regulations of the law related to freedom of conscience (practice and proposals)	41

Financial and tax law

Aronov A.K. Corruption in international investment arbitration	48
Batyrbekova D.S., Ukin S.K. Some issues of tax treatment in the International Financial Center «Astana»	57

Criminal and criminal procedural Law

Akhpanov A.N., Madiyeva A.G. Some issues of countering financing terrorism and extremism	66
Kemelbekov S.T., Buleuliev B.T. Some application of the norm «procedural agreement» in the Criminal procedure of the code of the Republic of Kazakhstan	72
Rakhimova GN, Kuanyalyeva GA, Saulen N. Theoretical and practical issues of improving the criminal legislation of the Republic of Kazakhstan	80
Sagymbekov B.Zh., Kaliaskarov R.S. On the issue of procedural management of pre-trial investigation	90
Temirgazin R.Kh., Utebayev E.K. Fight against criminal offenses of technogenic characteristics	98
Shabanov V.B., Daurembekov E.K. Actual problems of application of a measure of restraint in the form of detention concerning of suspect, accused, defendant of criminal proceedings of foreign countries (the comparative and legal analysis)	105

Civi and ecological Law

Zharkenova S.B. Some topical issues of improving the Labor legislation of the Republic of Kazakhstan	115
Zhumanova M.Kh., Kussainova L.I. Types of regulation and supervision of the financial activity in Kazakhstan	123
Zhussipova B.A. Application of legislation under climate change adaptation	130
Kuanaliyeva G.A., Bassygarayev Z.M., Shulanbekova G.K., Saulen N. The transition to a «green economy» and some problems of environmental offenses	138
Serebryakov A.A. Inheritance of the exclusive right to work in Russian Federation and The Republic of Kazakhstan	155

International Law

Gavrilova Yu.A. Principles of Protecting Civilians in Armed Conflicts in the System of International Humanitarian Law	163
Menzyuk G.A., Umitchinova B.A. Export Controls in the System of National Security in the EAEU Member States and the USA: a Comparative Legal Analysis	173

Содержание

Конституционное и административное право

<i>Бакишев К.А., Нурғалиев Б.М.</i> О совершенствовании системы мер безопасности дорожного движения	8
<i>Жумагулов М.И., Жумагулов Д.</i> Важность адаптации содержания учебного курса «Административное право Республики Казахстан в соответствии с действующим национальным законодательством»	20
<i>Казбек Ж.А., Сватлаев Б.М.</i> Практические аспекты реализации противодействия коррупции для государственных и муниципальных служащих Казахстана и России	26
<i>Ибрагимов Ж.И.</i> Проблемы совершенствования профессиональной правовой культуры государственных служащих	34
<i>Сыздыкова Г. И., Сатыбалди Л.</i> Отраслевые нормы закона, связанные со свободой совести (практика и предложения)	41

Финансовое и налоговое право

<i>Аронов А.К.</i> Коррупция в международном инвестиционном праве	48
<i>Батырбекова Д.С., Укин С.К.</i> Некоторые вопросы налогового режима в Международном финансовом центре «Астана»	57

Уголовное и уголовно-процессуальное право

<i>Ахпанов А.Н., Мадиева А.Г.</i> Некоторые вопросы противодействия финансированию терроризма и экстремизма	66
<i>Кемелбеков С.Т., Булеулиев Б.Т.</i> Некоторые вопросы применения норм «процессуального соглашения», предусмотренных Уголовно-процессуальным кодексом Республики Казахстан	72
<i>Рахимова Г.Н., Куаналиева Г.А., Саулен Н.</i> Теоретические и практические проблемы совершенствования уголовного законодательства Республики Казахстан	80
<i>Сагымбеков Б.Ж., Калиаскаров Р.С.</i> К вопросу о процессуальном руководстве досудебным расследованием	90
<i>Темиргазин Р.Х., Утебаев Э.К.</i> Борьба с уголовными правонарушениями техногенного характера	98
<i>Шабанов В.Б., Даурембеков Е.К.</i> Актуальные проблемы применения меры пресечения в виде содержания под стражей в отношении подозреваемого, обвиняемого, подсудимого в уголовном судопроизводстве зарубежных стран (сравнительно-правовой анализ)	105

Гражданское и экологическое право

<i>Жаркенова С.Б.</i> О некоторых актуальных вопросах совершенствования трудового законодательства Республики Казахстан	115
<i>Жуманова М.Х., Кусаинова Л.И.</i> Виды регулирования и надзора финансовой деятельности в Казахстане	123
<i>Жусипова Б.А.</i> Применение законодательства в области адаптации к изменению климата	130
<i>Куаналиева Г.А., Басығараев Ж.М., Шуланбекова Г.К., Саулен Н.</i> Переход к «зеленой экономике» и некоторые проблемы экологических правонарушений	138
<i>Серебряков А.А.</i> Наследование исключительного права на производство в Российской Федерации и Республике Казахстан	155

Международное право

<i>Гаврилова Ю.А.</i> Принципы защиты гражданского населения в период вооруженных конфликтов в системе международного гуманитарного права	163
<i>Мензюк Г.А., Умитчинова Б.А.</i> Экспортный контроль в системе национальной безопасности государств - членов ЕАЭС и США: сравнительно-правовой анализ	173

XFTAP 343.211

Г.Н. Рахимова¹, Г.А. Қуаналиева², Н. Саулен³

¹Абай ат. Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан

²әл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университеті, Алматы, Қазақстан

³Л.Н.Гумилев ат. Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

(E-mail: ¹gakku_almatycity@mail.ru, ²kuanalieva.guldanakz@mail.ru, ³nuri_saulen@mail.ru)

Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасын жетілдірудің теориялық және тәжірибелік мәселелері

Аңдатпа. Мақала Қазақстан Республикасының қылмыстық заңнамасын жетілдірудің теориялық және тәжірибелік мәселелеріне арналған. Авторлар қылмыстық саясаттың жалпы сипаттамасын, олардың түрлерін зерттей келе, заң әдебиеттерінде орын алған ғалымдардың пікірлеріне талдау жасайды. Қылмыстық заңнаманы жетілдіруге байланысты өзгерістер мен толықтырулар енгізуді ұсынады. Атап айтқанда қылмыстық саясат, қылмыстық заңның қағидалары, заңды тұлғалар.

Мақалада мемлекеттің қылмыстық саясатты ұйымдастыру және жүргізу саласындағы қағидатты ұстанымын қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күресті одан әрі ізгілендіруге, мемлекеттік органдардың және қоғамдық ұйымдардың дайындалатын теріс қылықтар мен қылмыстардың профилактикасы, олардың алдын алу және жолын кесу жөніндегі жұмысты жандандыруға бағытталған нақты шараларды іске асыруға бағытты құрайтыны атап өтіледі. Мақалада мемлекет жүргізетін қылмыстық саясат қазіргі замаңғы жағдайдағы іргелі және қолданбалы заң ғылымының жетістіктерімен тығыз логикалық өзара байланыста болғаны атап өтіледі.

Қылмыстық саясаттың заңнамалық аспектісі қылмыстылықпен тиімді күреске бағытталған, әртүрлі құқық салаларына жататын өзара байланысты заңнамалық актілерді дайындауды білдіреді. Яғни, бұл мағынада қылмыстық саясат қылмыстылықпен күрестің қылмыстық-құқықтық және әлеуметтік алдын алу шараларын анықтаудың мемлекеттік-құқықтық саяси негізі. Қылмыстық саясат қоғам дамуының объективті заңдылықтары мен мемлекетті реформалаудың қағидаларына сүйене отырып, қылмыстылықпен күрестің маңызды міндеттерін, әдістерін және құралдарын айқындайды.

Қылмыстық саясатты құқықтық қамтамасыз ету қылмыстық саясатты жүзеге асыру тиімділігін арттыру мақсатына қызмет етуі керек. Яғни, қылмыстық саясатты жүзеге асыру барысында нормативтік құқықтық базаның қаншалықты дәрежеде қоғам дамуының заңдылықтарына, мемлекеттің мүмкіндіктеріне, елдің құқықтық санасының деңгейіне сәйкестігі айқындалады.

Түйін сөздер: қылмыстық саясат, қылмыстық заң, қылмыстық құқықтың қағидалары, заңды тұлғалар, қылмыстық құқық бұзушылық.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-6844-2019-126-1-80-99>

Кіріспе. Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы Қазақстан Республикасы Президентінің жарлығында «Мемлекеттің құқықтық саясатының маңызды буыны қылмыстық саясат болып табылады, оны жетілдіру қылмыстық, қылмыстық іс жүргізу және қылмыстық-атқару құқығын, сондай-ақ құқықта қолдануды кешенді, өзара байланыста түзету арқылы жүзеге асырылады» делінген [1]. Еліміздің Тұңғыш Президенті – Елбасымыз Н.Ә. Назарбаевтың бастамашылығы бойынша жүзеге асырылатын еліміздегі белсенді құқық шығармашылық

қызметінің нәтижесінде мемлекеттің құқық шығармашылық процесіне және құқық қолдану қызметіне қойылатын халықаралық стандарттардың талаптарын ескере отырып, құқықтың барлық салалары мен институттарында кең ауқымды құқықтық реформалар жүргізілді.

Мемлекеттің қылмыстық саясатты ұйымдастыру және жүргізу саласындағы қағидатты ұстанымын қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы күресті одан әрі ізгілендіруге, мемлекеттік органдардың және қоғамдық ұйымдардың дайындалатын теріс қылықтар мен қылмыстардың профилактикасы, олардың алдын алу және жолын кесу жөніндегі жұмысын жандандыруға бағытталған нақты шараларды іске асыруға бағытын құрайды.

Қазақстан – қарқынды даму үстіндегі мемлекет. Республикамыз аяққа тұрып келе жатқан жылдары көп нәрсені бастан өткерді, бірақ соған қарамастан қысқа мерзімде Қазақстан Республикасы дүние жүзінде қарқынды дамып келе жатқан мемлекет екенін көрсете білді.

«Біз, ортақ тарихи тағдыр біріктірген Қазақстан халқы, байырғы қазақ жерінде мемлекеттілік құра отырып, өзімізді еркіндік, теңдік және татулық мұраттарына берілген бейбітшіл азаматтық қоғам деп ұғына отырып, дүниежүзілік қоғамдастықта лайықты орын алуды тілей отырып, қазіргі және болашақ ұрпақтар алдындағы жоғары жауапкершілігімізді сезіне отырып, өзіміздің егемендік құқығымызды негізге ала отырып, осы Конституцияны қабылдаймыз», -деп [2] Қазақстан Республикасының Конституциясының алғашқы бетінде жазылған, яғни Қазақстан халқының дүние жүзіндегі ең үздік мемлекет құру және ең жоғарғы мақсаттарға ұмтылу ұраны деп түсінуге болады. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы Ата Заңымыздың 1-бабында: «Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады, оның ең қымбат қазынасы – адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары» деп көрсетілген [2]. Осы бап талаптарын көздей жүргізілген саясат мемлекет басшылығының қылмыстық саясатқа қатысты ұстанып отырған бағытын көрсетеді.

Жалпы саясат – мемлекет тағдырын шешуге қатысты саяси сипаттағы әрекеттердің жиынтығы десек, қылмыстық саясат – мемлекеттің азаматтар мен қоғамды қылмысты қол сұғу мен жалпы қылмыстардан қорғау жөніндегі қызметі. Қылмыстық саясаттың мәні мақсаттар мен міндеттерді, қылмыстылықпен күрес жөніндегі құралдар мен әдістерді әзірлеу болып табылады. Осы себепті де қылмыстық саясат мәселелеріне қатысты ғылыми зерттеулердің өзектілігі – байыпты көзқарас пен терең зерттеуді қажет етеді.

Біздің мемлекеттегі қылмыстық саясаттың бағыты ізгілендіру тұрғысынан жүргізілуде. Қазақстан Республикасы өз Конституциясына сәйкес адам құқықтары мен бостандықтарын, олардың заңды мүдделерін басқа да игіліктерін жоғары дәрежеде қорғайтын мемлекет болып табылады.

Мақаланың мақсаты мен міндеттері. Қазақстан Республикасындағы қылмыстық саясат мәселесін зерттеу, қазіргі таңдағы қылмыстық саясат арқылы жүргізіліп жатқан қылмыстық заңнаманы ізгілендіру мәселелерін талқылау және қылмыстық заңнаманы жетілдіруге байланысты ұсыныстар жасау. Аталған мақсаттарға жету үшін келесі міндеттер алға тартылады: қылмыстық саясат мәселесіне байланысты мемлекеттік тұжырымдамаларды талдау; ғалымдардың пікірлерін зерттеп бір арнаға келтіру.

3 шілде 2014 жылы қабылданған Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі қазіргі таңда көптеген өзгерістер мен толықтыруларға ұшырағаны мәлім. Бұл өзгерістер мен толықтырулар едәуір дәрежеде қылмыстық саясатқа өз әсерін тигізді. Қылмыстық кодексте қылмыстық-құқықтық саясат стратегиясы қылмыстылықпен күрес саласындағы саясаттың ажырамас бөлігі ретінде жүзеге асырылуы қажет. Бүгінде қылмыстық заңнаманың өзіне 13 рет өзгерістер енгізілген [3]. Оның соңғысы 21 қаңтар 2019 жылғы Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне меншік құқығын қорғауды күшейту, төрелік, сот жүктемесін оңтайландыру және қылмыстық заңнаманы одан әрі ізгілендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы №217-VI Қазақстан Республикасы-

ның заңы болып табылады. Осы нормативтік-құқықтық актінің өзінде Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің жалпы бөлігіне 7 өзгерістер мен толықтырулар енгізілген (3-бап, 10-бап, 40-бап, 48-бап, 51-бап, 63-бап, 72-бап), ал ерекше бөлігінде Меншікке қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар (188-бап, 189-бап, 190-бап); Экономикалық қызмет саласындағы қылмыстық құқық бұзушылықтар (234-бап, 235-бап, 236-бап, 241-бап, 243-бап, 244-бап, 245-бап); Басқару тәртібіне қарсы қылмыстық құқық бұзушылықтар (393-бап) тарауларына өзгерістер енгізілген [4].

Республика бойынша 2007-2016 жылдардағы тіркелген жалпы қылмыстық құқық бұзушылық саны төмендегідей: 2007 жыл - 130090, 2008 жыл - 127478, 2009 жыл - 121667, 2010 жыл - 131896, 2011 жыл - 206801, 2012 жыл - 287681, 2013 жыл - 359844, 2014 жыл - 341291, 2015 жыл - 386714, 2016 жылдың - 361689. Соның ішінде Алматы қаласы бойынша тіркелген қылмыстық құқық бұзушылықтың көрінісі келесідей: 2007 жыл - 15244, 2008 жыл - 14830, 2009 жыл - 12694, 2010 жыл - 19002, 2011 жыл - 29695, 2012 жыл - 52022, 2013 жыл - 55482, 2014 жыл - 61391, 2015 жыл - 73507, 2016 - 28753 [5].

Оның ішінде қылмыстық құқық бұзушылық дәрежесінің аса көп өсуі 2013-2016 жылдар аралығына келіп, күрт өзгеріп өсуі байқалып отыр. Бұл көрсеткіштер қылмыстық құқық бұзушылықпен күрес жүргізу шараларын одан ары жетілдіру қажеттілігін көрсетеді. Тіркелген қылмыстық құқық бұзушылықтардың ішінде онша ауыр емес қылмыстар: 2007 жыл - 17172, 2008 жыл - 15419, 2009 - 16557, 2010 жыл - 15969, 2011 жыл - 17620, 2012 жыл - 25460, 2013 жыл - 43990, 2014 жыл - 39608, 2015 жыл - 65771, 2016 жыл - 47729. Ауырлығы орташа қылмыстар: 2007 жыл - 83016, 2008 жыл - 80791, 2009 жыл - 75906, 2010 жыл - 90189, 2011 жыл - 156002, 2012 жыл - 228444, 2013 жыл - 279389, 2014 жыл - 271592, 2015 жыл - 249822, 2016 жыл - 246396. Ауыр қылмыстар: 2007 жыл - 26618, 2008 жыл - 28052, 2009 жыл - 25902, 2010 жыл - 22784, 2011 жыл - 29657, 2012 жыл - 30696, 2013 жыл - 33836, 2014 жыл - 279418, 2015 жыл - 28741, 2016 жыл - 28116. Аса ауыр қылмыстар: 2007 жыл - 3284, 2008 жыл - 3216, 2009 жыл - 3302, 2010 жыл - 2954, 2011 жыл - 3522, 2012 жыл - 3081, 2013 жыл - 2629, 2014 жыл - 2150, 2015 жыл - 2165, 2016 жыл - 1944 [5]. Статистикалық мәліметтерге қарасақ Қазақстан Республикасында көп жағдайда ауырлығы орташа қылмыстар жасалады.

Қылмыстылық ұлттық қауіпсіздікке қауіп-қатер төндіреді. Сондықтан кез келген мемлекеттің мақсаты жеке тұлғаның, қоғамның және жалпы мемлекеттің қылмыстық қол сұғушылықтан қорғалуын қамтамасыз ету болып табылады. Осы мақсатқа жету үшін мемлекеттің осы саладағы қызметі қылмыстық саясаттың мәнін құрайды. Кең мағынада қылмыстық саясат дегеніміз қылмыстылыққа қарсы күрес стратегиясы, ол қылмыстық-құқықтық, қылмыстық-процессуалдық, қылмыстық-атқарушылық, жедел-ізвестіру құралдары мен әдістерін пайдалана отырып жеке тұлғаның, қоғамның және мемлекеттің қауіпсіздігін қылмыстық қол сұғушылықтан қамтамасыз ететін мемлекеттік қызметтің кең көлемдегі бағыты.

Қылмыстылықтың шекарасы жоқ, сондықтан оған қарсы күрес мемлекеттердің бірлескен күш-жігерімен жүзеге асырылуға тиіс. Қылмыстылыққа қарсы күресті өздігінен жүзеге асыруға болмайды. Оны жүзеге асыру үшін нақты мақсаттар мен міндеттер алға қойылып және құралдар мен әдістерді анықтау қажет. Олардың дұрыс және уақтылы орындалуы, болашақтағы мемлекеттің қылмыстық саясатының тиімділігін айқындап беретіні сөзсіз.

Мемлекеттік билік белгілеген және іске асырған қылмыстылыққа қарсы мақсаттар, міндеттер мен басымдықтар бір жақты өзегіріссіз қалатын және барлық уақытта мәңгілік бірдей болады деп ұғынуға болмайды. Өйткені қылмыстылықтың жағдайы, құрылымы, динамикасы өзгермелі құбылыс болғандықтан, оған қарсы бағытталған күрес жүргізетін құралдар мен әдістері сай болуы қажет.

Тарихи шолу. Қылмыстық саясат жеке тұлғаның құқықтары мен заңды мүдделерін, қоғам және мемлекетті қорғау үшін қылмыстық құқықтың мүмкіндіктері мен құралдарын пайдалануға байланысты әлеуметтік саясаттың құрамдас бөлігі болып табылады [6, 55-56 б].

Алғаш рет «қылмыстық саясат» ұғымын Франц Фон Лист өзінің «Қылмыстық саясат міндеттері» атты еңбегінде 1888 жылы әзірлеген. Қылмыстық саясат үш мағынада қарастырылады:

1) қылмыстылықпен күрестің мақсатын, міндеттері мен қағидаттарын белгілейтін нормативтік актілермен реттелетін мемлекеттік қызмет;

2) мақсаттарды, міндеттер мен қылмыстылықпен күрес қағидаттарын жүзеге асыруға бағытталған тәжірибелік мемлекеттік қызметтің ерекше түрі;

3) қылмыстылықпен күрестің стратегиясы мен тактикасы туралы ғылыми теория. Құқық саласына байланысты қылмыстық саясат келесі бағыттарға бөлінеді:

- криминологиялық саясат;

- қылмыстық-құқықтық саясат;

- қылмыстық-процессуалдық саясат;

- қылмыстық-атқару саясат;

- жедел-іздістіру саласындағы саясат;

- әкімшілік-құқықтық саясат.

Қылмыстық саясаттың екі негізгі мақсаттарын атауға болады:

- стратегиялық мақсаттар – қоғамның нақты қауіпсіздігін қамтамасыз ету;

- тактикалық мақсаттар – қылмыстылықты тежеу және оны әлеуметтік тұрғыдан құптауға тұрарлық деңгейде болуын қамтамасыз ету.

Зерттеудің методологиялық негізі. Мақалада ғылыми зерттеудің жалпы және жеке әдістері қолданылған: тарихи, диалектикалық, жүйелі-құрылымдық, салыстырмалы-құқықтық және т.б. Аталған әдістер зерттеліп отырған тақырып төңірегінде, кең пайдаланылған объективтілік, көп жақтылық, тарихилық пен нақтылық қағидасы талаптарымен қатар қолданылған.

Нәтижелігі. Мемлекеттің қылмыстық саясаты тек қылмыспен күресуге бағытталмауы керек, сонымен қатар болашақта жасалынуы мүмкін қылмыстық әрекеттерге тосқауыл қою үшін тиімді бағыттарды белгілеуі керек. Елбасы тапсырмасы да қылмыстық құқық бұзушылықтардың алдын алуға саяды. Ең алдымен профилактикалық жұмыстармен айналысу керек. Қылмыстық құқық бұзушылыққа алып келетін және оны болдырмаудың жолдарын іздестіруіміз қажет. Бұл тек полицейлердің, заңгерлердің ғана емес, бүкіл қоғамның қызметі болуы тиіс, осы жұмысқа ғалымдар мен мамандар барлық қоғамды жұмылдыра білуі тиіс. Біз соның механизмін табуымыз қажет.

Қылмыстық саясаттың арнаулы қағидалары:

1) қылмыстық құқық бұзушылықпен күресте жоспарлылық және кешенділік;

2) мәжбүрлеу шараларын шектеу;

3) қылмыстық құқық бұзушылықтың алдын-алу әрекеттерінің уақтылығы;

4) қылмыстық құқық бұзушылықпен күрестің мақсаттылығы;

5) әр қылмыскерге дифференциалды қарау.

Елімізде заң ғылымының дамуын қамтамасыз ету мақсатында ғылыми- зерттеу мекемелерінің жүйесі жасалды. Іргелі және қолданбалы заң ғылымын дамыту үшін тиісті ғылыми негіздерді жасау осы мекемелердің мақсаттары мен міндеттері болып табылады. Мемлекеттің заң шығару процесінің тиімділігін және мемлекет жүргізетін құқықтық саясатты ұйымдастыруды оңтайландыруды арттыру үшін мемлекеттік органдарға бағытталуға тиіс нақты негізделген ұсынымдарды әзірлеу және тұжырымдау заң ғылымының негізгі функциясы болып табылады.

Мемлекет жүргізетін қылмыстық саясаттың тиімділігін одан әрі арттыру мәселелерінің практикалық жағынан шешімі отандық және шетелдік құқықтық доктринасындағы қазіргі заманғы жағдайда іргелі және қолданбалы заң ғылымының жетістіктерімен тығыз логикалық өзара байланыста болғанын атап өткен жөн. Сонымен қатар, ол қылмыс-тық

құқық бұзушылықтарға ықпал ету шараларын ұйымдастырудың құқық қорғау және құқық қолдану практикасында белгілі болған беталыстарды ескере отырып байланыста болып отыр [7, 104 б.].

Пікірлік талқылаулар. О.Н. Тілепбергенов қылмыстық саясаттың мақсаттарын жүйелеп көрсетеді. Олардың ішінде негізгілерін бөліп көрсетуге болады:

1. Қылмыстық құқық бұзушылықтардан сақтандыру саласындағы қылмыстық саясат – құқықтық идеологияға негізделген экономикалық, саяси, рухани, әдістемелік, құқықтық, қылмыстық құқықтық, криминологиялық және баса факторлармен түсіндірілетін кешенді, әлеуметтік және құқықтық мәселе болып табылғанымен қатар, мемлекеттік саясаттың бір бөлігі.

2. Құқықтық мемлекет құру үдерісінде Қазақстан қоғамын қылмыстылықтан қорғау және сақтандыру мақсатында қылмыстық саясатты жүзеге асыратын субъектілердің әрекеттерінің әдістері мен мазмұны жүйелі, саяси құқықтық қатынастарды, құқықтық нормалардың мәнін аша отырып, саяси құқықтық көзқарастар мен ойларды құрайды.

3. Қылмыстық құқық бұзушылықтардан сақтандыру саласындағы қылмыстық саясаттың дамуы – тарихи, заңды үдеріс. Қазақстанның қылмыстық саясаты әлеуметтік жағдаймен, субъективті және объективті факторлармен, соның ішінде анықтаушы және шешуші маңызға ие: экономикалық, құқықтық, саяси және кәсіпкерлік қатынастардың негізгі өзегі.

4. Қылмыстық саясат – қоғамдық құндылықтарды, мемлекет пен адам арасындағы құқықтық қатынастардың қауіпсіздігін қамтамасыз ететін құқықтық басқарудың ерекше түрі ғана емес, сондай-ақ қылмыстылықтың себептерін, оны жасауға әсер ететін жағдайларды жоюға мақсатты түрде бағытталған әлеуметтік әсер ететін шаралар жүйесі.

5. Қылмыстық құқық бұзушылықтардан сақтандыру шараларының түрге және жүйеге бөлінуінің негізінде қоғамдық ахуалдың жайы, сақтандыру шараларын қолданатын субъектілердің құқықтық мәртебесі жатыр. Қылмыстық құқық бұзушылықтардан сақтандыру шараларын бөлу мен жүйелеу дегеніміз – бұл шараларды мазмұны, субъектісі, әсер ету ауқымы мен қолдану тәртібі бойынша топтастыру.

6. Қылмыстық саясат – қоғамдық қатынасты құқықтық реттеудің ғана емес, қоғам мүшелерінің әрекетінің мәні мен саналы ойлауының негізі болуы тиіс және құқықтық қағиданың негізгі қызметі әлеуметтік психологияны қалыптастыру ғана емес, оның қоғамға оң және теріс жақтарын да көрсету кезінде де көрініс табады.

7. Қылмыстық саясат – құқықтық сана мен мәдениеттің бастауы және ол адамды мемлекеттік қызметтерге қатысуға белсендіретін, күрделі әлеуметтік үдерістердің кеңірек қатысушысына айналдыратын рухани үгіттеулер мен шаралар, оңды ықпалдар, құқықтық кеңестер арқылы қалыптасады. Құқықтық тәрбие берудің басты мақсаты – қылмыстық саясат пен қылмыстан сақтандыру саласындағы реформалардың бағытын білетін, өз заңды мүдделерінің мәнін ұғынатын, олардың қорғауды өкілетті органдардан талап ете білетін, құқықтық сауатты, мемлекеттегі құқықтық реформаларға қатысты өз көзқарасы бар, құқықтық мемлекет құруға атсалысатын тұлға қалыптастыру.

8. Қылмыстық саясат – бұл мемлекеттің қылмыстық заңымен жазаланатын, жүзеге асқан қылмыстардың жиынтығы ретінде әлеуметтік антогонизмдер. Қоғамдық қарама-қайшылықтың антогонистік сипаты, жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтардың жаппайлығы, олардың кеңістік пен уақыттағы ұзақтығы, қоғамға зиян келтірушінің айрықша әлеуметтік сипаты, оның әрекетіне мемлекет тарапынан берілген негативті, саяси-моральді баға беру, қылмыстың заңның нормаларымен сәйкестендіре қылмыстық құқық бұзушылықтарды саралау, жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтың құрылымын сандық және сапалық белгілерін анықтау – құқық қорғау органдарының басты міндеті [8].

Жаңа Қазақстанның қылмыстан сақтандыру саласындағы қылмыстық саясаты: методологиялық, саяси, әлеуметтік, тарихи, ғылыми-жаратылыстану, заңдық, қылмыстық-құқықтық, криминологиялық аспектілерден тұратындығы анық. Көрсетілген бағыттың әрқайсысы – терең зерттеу мен талқылауды қажет етеді. Методологиялық тұрғыдағы – қылмыстық саясаттың методологиялық негіздері мен әлемдік таным жүйесін зерттеуді; саяси тұрғыда – қылмыстық саясаттың саяси мәні мен қағидалары, қағидалардың түсінігі мен өзектілігі, саяси басқа бағыттармен ара-қатынасын; әлеуметтік тұрғыда қылмыстық саясаттың әлеуметтік мәні мен тамырын; тарихи тұрғыда – қылмыстық саясаттың даму кезеңдері мен пайда болу уақытын; жаратылыстық-ғылыми сипатта – қылмыстық саясаттың жаратылыстану ғылымының өзге салаларымен ара-қатынасын; заңдық сипатта – қылмыстық саясаттың пәнінің жүйелік, кешенді, салааралық ерекшелігін және оның заңдық табиғаты, қылмыстық саясаттың басты бағыты ретінде қылмыстан сақтандыру кезінде қолданылатын нормативті-құқықтық актілер мен олардың қайнар көздерін; қылмыстық-құқықтық тұрғыда – қылмысқа құқықтық баға беру мен қылмысқа қолданылатын жазалау жүйесін, қылмыстық заңды жетілдіру, криминологиялық тұрғыда – қылмыстың жасалу себептері мен жағдайларын, қылмыстылықтың деңгейін, қылмыстылыққа бақылау мен криминологиялық болжау жүргізуді талап етеді.

Заң әдебиеттерде қылмыстық заңнаманың жетілуіне үлес қосатын біздің ғалымдарымыздың іргелі ғылыми тұжырымдары жоқ емес. Профессор У.С.Джекебаевтың заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын белгілеу мәселесі көп уақыт бойына айтылып жүр [9, 5 б]. У.С. Джекебаевтың заңды тұлғалардың қылмыстық жауаптылығын белгілеу туралы жан-жақты дәлелденген тұжырымдамалық идеялары мен ережелеріне ерекше назар аудару және оларды Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексінің 15-бабын жаңа редакцияда қайта жазу арқылы қолданыстағы қылмыстық заңнамаға өзгерістер енгізу үшін қабылдау қажеттілігі туралы ойларды өзге да ғалымдар жақтайды. Бұл сұрақты 2008 жылы доцент Ф.С. Жақсыбекова «Өсімдіктер мен жануарлар дүниесіне қол сұғатын экологиялық қылмыстардың криминологиялық проблемалары» атты диссертациясының аясында зерттеген [10].

2001 жылы Елбасы Н.Ә.Назарбаев құқық қорғау органдарының координациялық кеңесінде экологиялық қылмыстарға байланысты заңды тұлғалардың қылмыстық жауапкершілігін қарастыру туралы ұсынысты тұңғыш рет айтқаны мәлім.

Келтірілген ережемен өзара байланыс аясында профессор И.И. Роговтың әлеуметтік жаңғыртуды қамтамасыз ету мүддесінде республикада әділ конституциялық саясатты жүргізуге қатысты мынадай тұжырымдарын келтіру орынды болып табылады:

«Конституцияда жалпыға бірдей адами құндылықтар және негіз қалаушы халықаралық құжаттардың талаптары ескеріле отырып, адамның жеке басының аса жоғары құндылығы, адамдардың тең құқығы, біреуді кез келген жағдаяттар бойынша кемсітуге тыйым салу, меншікке қол сұғылмаушылық, пікірлер плюрализмі, адамның табиғи құқықтары мен бостандықтарынан ажыратылмауы, халықтың егемендігі сияқты іргелі негіздер көзделген [11, с.10].

Қылмыстық саясаттың мемлекеттің қолданыстағы қылмыстық заңнаманы одан әрі жетілдіруіне бағытталған нақты айқындалған шараларын құқықтың конституциялық және салалық қағидаттарын қатаң сақтау негізінде құру қажет.

«Қылмыстық құқықтың қазіргі жай-күйін бағалай отырып, тұтас алғанда оны серпінді дамыту қамтамасыз етілді деуге болады. Қолданыстағы Қылмыстық кодекс – қылмысқа қарсы күрестің, адамның құқықтары мен бостандықтарының, мемлекет пен қоғамның мүдделерін қылмыстық-құқықтық қорғаудың жеткілікті пәрменді құралы.

Қылмыстық құқықты одан әрі дамыту, бұрынғыдай қылмыстық саясаттың қос векторлығын ескере отырып жүргізілуге тиіс. Ізгілендіру – ең бастысы, алғаш рет ауыр емес және ауырлығы орташа қылмыстар жасаған адамдарға, сондай-ақ халықтың әлеуметтік әл-

сіз топтары – жүкті және асырауында кәмелетке толмаған балалары бар жалғызбасты әйелдерге, кәмелетке толмағандарға, жасы ұлғайған адамдарға қатысты болуға тиіс. Сонымен қатар ауыр және аса ауыр қылмыстар жасауға кінәлі, қылмыстық қуғындаудан жасырынып жүрген адамдарға қатысты, сондай-ақ қылмыстар кәнігілігі кезінде қатал қылмыстық саясатты алдағы уақытта да жүргізу қажет» [1]. Көрсетілген нақты тапсырмалар қылмыстық құқықтағы ізгілендіру қағидасына сай.

Қылмыстық құқық теориясы саласында біз қылмыстық құқықтың қағидаларын зерттейміз. Қылмыстық құқық қағидаларының тарихи заңнамасы әлі жас, толыққанды дәрежеде өз зерттеуін таппаған мәселелер қатарына жатады. Қылмыстық құқықтың қағидалары:

- заңдылық;
- азаматтардың заң алдындағы теңдігі;
- кінәлі жауаптылық;
- жеке жауаптылық;
- әділеттілік;
- ізгілік;
- қылмыстық репрессияны үнемдеу;
- қылмыстық жауаптылықтан құтылмайтындық және т.б.

Қылмыстық құқық қағидалары өте маңызды, қажетті және нормативті ережелер қатарына жатады. «Қылмыстық-құқықтық принциптер – заң шығарушыға, ғылымға, құқық қорғау және қолдану органдары мен азаматтарға қылмыспен қарсы күрсе жүргізу саласындағы қажетті, негізі және міндетті ережелердің көрінісі болып табылады» [12,19 б.].

Зерттеу ұсынысы. Аталған қылмыстық құқықтың дәстүрлі қағидалары Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде жеке нормалар ретінде бекітілуі қажет деген ұсыныс жасағымыз келеді. Көптеген мемлекеттердің қылмыстық заңнамаларында принциптер өз алдына бөлек реттеліп көрініс тапқан. Мысалы, Ресей Федерациясының Қылмыстық кодексіндегі 1-тарау «Ресей Федерациясы Қылмыстық кодексінің міндеттері мен принциптері» деп аталады. Ондағы 3-7 баптар нақты принциптерге арналған.

Сондықтан да қазіргі Елбасының тапсырмасы бойынша қылмыстық заңнаманы ізгілендіру бағытындағы жүргізіліп жатқан іс-шаралар, ең алдымен негізгі принциптерге сәйкес болуы шарт және заң тарапынан дұрыс норма түрінде өз көрінісін табуы қажет деп есептейміз.

Екінші мәселе, жоғарыда аталып кеткен қылмыстық саясат анықтамасы арнайы норма түрінде қылмыстық заңнамада, яғни Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің 3-бабына өзгерістер мен толықтырулар түрінде көрініс табуы қажет. Мемлекет белгілеп заң тарапынан көрініс тапқан ереже ғана қатаң сақталып, оның заң тұрғысынан орындалуы ақиқат болмақ.

[Электронный ресурс]. - URL: (Дата обращения 25.12.2018)

Әдебиеттер тізімі

1 «Қазақстан Республикасының 2010 жылдан 2020 жылға дейінгі кезеңге арналған құқықтық саясат тұжырымдамасы туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2009 жылғы 28 тамыздағы N 858 Жарлығы. [Электронды ресурс]. - URL: <http://www.akorda.kz/kz/addresses/> (Қарастырған күні: 04.04.2019).

2 Қазақстан Республикасының Конституциясы [Электронды ресурс]. - URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Қарастырған күні: 04.04.2019).

3 Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. 2014 жылғы 3 шілдедегі № 226-V ҚРЗ [Электронды ресурс]. - URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Қарастырған күні: 04.04.2019).

4 Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне меншік құқығын қорғауды

күшейту, төрелік, сот жүктемесін оңтайландыру және қылмыстық заңнаманы одан әрі ізгілендіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы 21 қаңтар 2019 жылғы №217-VI Қазақстан Республикасының заңы [Электронды ресурс]. - URL: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Қарастырған күні: 04.04.2019).

5 Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитеттің статистикалық есептері [Электронды ресурс]. - URL: <http://prokuror.gov.kz/> (Қарастырған күні: 04.04.2019).

6 Жалинский А.Э. Избранные труды: Т.3 Уголовная политика. Сравнительное и международное уголовное право. / А.Э. Жалинский - Москва: Изд. дом Высшей школы экономики, 2015. - 652 с.

7 Нұртаев Р.Т., Қанатов А.Қ. Қазіргі заманғы Қазақстанның қылмыстық саясатының өзекті проблемалары / Р.Т. Нұртаев, А.Қ. Қанатов // Вестник Института законодательства Республики Казахстан. - 2016. - №4(45). - С. 102-109.

8 Тілепбергенов О.Н. Қылмыстық саясаттың негізгі оң мақсаты [Электронды ресурс]. - URL: <http://articlekz.com> > Мақалалар > Құқық/ (Қарастырған күні: 04.04.2019).

9 Джекебаев У.С. Юридическое лицо как субъект преступления / У.С. Джекебаев // Заңгер. - 2011. - № 4. - Б. 4-9.

10 Жақсыбекова Ф.С. Өсімдіктер мен жануарлар дүниесіне қол сұғатын экологиялық қылмыстардың криминологиялық проблемалары: Заң ғылым., канд., ғылыми дәрежесін алу үшін дайын. дисс. авторефераты. / Ф.С. Жақсыбекова – Астана, - 2008. - 21 бет.

11 Рогов И.И. Социальная модернизация как приоритетное направление конституционной политики Казахстана. / И.И. Рогов // Заңгер. - 2012. - № 9. - С.9 -20.

12 Ағыбаев А.Н. Қылмыстық құқық. Жалпы бөлім: оқу құралы / А.Н. Ағыбаев - Алматы: Қазақ университеті, 2016. - 276 б.

Г.Н. Рахимова¹, Г.А. Куаналиева², Н. Саулен³

¹Казахский национальный педагогический университет им. Абая, Алматы, Казахстан

²Казахский национальный университет им. аль-Фараби, Алматы, Казахстан

³Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан

Теоретические и практические вопросы совершенствования уголовного законодательства Республики Казахстан

Аннотация. Статья посвящена теоретическим и практическим вопросам совершенствования уголовного законодательства Республики Казахстан. Изучая общие характеристики уголовной политики и их виды, авторы анализируют взгляды ученых в юридической литературе. Предлагает поправки и дополнения к совершенствованию уголовного законодательства. В частности: уголовная политика, принципы уголовного права, юридические лица.

В статье подчеркивается, что в сфере организации и проведения уголовной политики принципиальную позицию государства составляет ориентация на реализацию конкретных мер, направленных на дальнейшую гуманизацию борьбы с уголовными правонарушениями, активизацию работы государственных органов и общественных организаций по профилактике, предупреждению и пресечению готовящихся проступков и преступлений. В статье постулируется факт, что эффективность проводимой государством уголовной политики находится в неразрывной логической взаимосвязи с достижениями фундаментальной и прикладной юридической науки в современных условиях.

Правовой аспект уголовной политики заключается в подготовке взаимосвязанных законодательных актов, затрагивающих различные области права, направленных на эффективную борьбу с преступностью. То есть в этом смысле уголовная политика является государственно-правовой

политической основой выявления уголовно-правовых и социально-профилактических мер против преступности. Уголовная политика определяет важнейшие цели, методы и средства борьбы с преступностью, основываясь на принципах развития общества и принципах государственной реформы.

Правовая поддержка уголовной политики должна быть направлена на повышение эффективности уголовной политики. То есть степень, в которой правовые основы реализации уголовной политики соответствуют законам общества, возможностям государства, уровню правосознания страны.

Ключевые слова: уголовная политика, уголовный закон, принципы уголовного права, юридические лица, уголовное правонарушение.

G.N. Rakhimova¹, G.A. Kuanaliyeva², N. Saulen³

¹*Kazakh National University named after Abay, Almaty, Kazakhstan*

²*al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan*

³*L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan*

Theoretical and practical issues of improving the criminal legislation of the Republic of Kazakhstan

Annotation. The article is devoted to theoretical and practical issues of improving the criminal legislation of the Republic of Kazakhstan. Studying the general characteristics of criminal policy and their types, the authors analyze the views of scholars in the legal literature. It proposes amendments and additions to the improvement of criminal law. In particular: criminal policy, principles of criminal law, legal entities.

This article emphasizes that in the field of organization and conducting of the criminal policy of the principled position of the state. This focuses on implementing specific measures aimed at further humanization of combating criminal offenses, revitalization of the state bodies and public organizations for the prevention and suppression of crimes and preparing offenses. In scientific research postulated fact that, the effectiveness of the criminal policy pursued by the government is in close logical relationship with the achievements of fundamental and applied legal science in the modern world.

The legal aspect of criminal policy is the preparation of interrelated legislation affecting various areas of law aimed at effectively combating crime. That is, in this sense, criminal policy is a state-legal political basis for the identification of criminal law and social and preventive measures against crime. Criminal policy defines the most important goals, methods and means of combating crime, based on the principles of the development of society and the principles of state reform.

Legal support of criminal policy should be aimed at improving the effectiveness of criminal policy. That is, the extent to which the legal framework for the implementation of criminal policy corresponds to the laws of society, the capabilities of the state, and the level of legal awareness of the country.

Keywords: criminal policy, criminal law, principles of criminal law, legal entities, criminal offense.

References

1 Kazakhstan Respublikasynyn 2010 zhyldan 2020 zhyлга deingi kezenge arналган kukykytk sayasat tuzhyrymdamasy turaly» Kazakhstan Respublikasy Prezidentinin 2009 zhyлgy 28 тамыздагы № 858 zharlygy [Decree of the President of the Republic of Kazakhstan dated August 28, 2009 N 858 «On the Concept of Legal Policy of the Republic of Kazakhstan for the period from 2010 to 2020»]. [Electronic resource]. Available at: <http://www.akorda.kz/kz/addresses/> (Accessed 04.04.2019). [in Kazakh]

2 Kazakhstan Respublikasynyn Constituciasy [Constitution of the Republic of Kazakhstan]. [Electronic resource]. Available at: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Accessed 04.04.2019). [in Kazakh]

- 3 Kazakhstan Respublikasynyn Kylmystyk kodeksi. 2014 zhyly 3 shildedegi № 226-V KRZ [Criminal Code of the Republic of Kazakhstan]. [Electronic resource]. Available at: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Accessed 04.04.2019). [in Kazakh]
- 4 Kazakhstan Respublikasynyn keibir zannamalyk aktilerine menshik kutygyn korgaudy kysheitu, torelik, sot zhuktemesin ontailandyru zhane kylmystyk zannamany odan ari izgilendiru maseleleri boiynsha ozgerister men tolyktyrular engizu turaly 21 kantar 2019 zhyly №217 Kazakhstan Respublikasynyn zany [Law of the Republic of Kazakhstan dated January 21, 2019 Concerning the Introduction of Amendments and Supplements to Certain Legislative Acts of the Republic of Kazakhstan on Issues of Strengthening the Protection of Ownership, Optimization of Arbitration, Judicial Load and Further Humanitarianization of Criminal Law]. [Electronic resource]. Available at: <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/> (Accessed 04.04.2019). [in Kazakh]
- 5 Kazakhstan Respublikasy Bas prokuraturasynyn kutyktyk statistika zhane arнай esepke alu zhonindegi komitetin statistikalыk esepteri [The Legal Prosecutor's Office of the Republic of Kazakhstan and statistical reports of the Special Records Management Committee]. [Electronic resource]. Available at: <http://prokuror.gov.kz/> (Accessed 04.04.2019). [in Kazakh]
- 6 Zhalinskii A.E. Izbrannye trudy (tekst): T.3 Ugolovnaya politika. Sravnitelnoe i mezhdunarodnoe ugovnoe pravo. [Criminal Policy. Comparative and international criminal law.] (Moskva, 2015).
- 7 Nurtaev R.T., Kanatov A.K. Kazirgi zamangy Kazakhstannyn kylmystyk sayasatynyn ozekti problemalary [Actual problems of criminal policy of modern Kazakhstan], Vestnik instituta zakonadatelstva Respubliki Kazakhstan [Bulletin of the Law Institute of the Republic of Kazakhstan], (4), 102-109 (2016). [in Kazakh]
- 8 Tilebergenov O.N. Kylmystyk sayasatyn negizgi on maksaty [The main positive aim of the criminal policy] Available at: <http://articlekz.com> (Accessed 04.04 2019). [in Kazakh]
- 9 Dzhekebaev U.S. Yuridicheskoe lico kak subekt prestupleniya [Legal entity as a subject of crime], Zanger [Lawyer], (4), 4-9 (2011). [in Russian]
- 10 Zhaksybekova F.S. Osimdikter men zhanuarlar duniesine kol sugatyn ekologiyalyk kylmystardyn kriminologiyalyk problemalary. Zan gylыm., kand., gylыmi darezhesin alu ushin daiyn., diss., avtoreferaty. [Criminological problems of ecological crimes, which encroach on the flora and fauna]. Astana, 2008. 21 p. [in Kazakh]
- 11 Rogov I.I. Socialnaya modernizaciya kak prioritetnoe napravlenie konstitucionnoi politiki Kazakhstana [Social modernization as a priority direction of the constitutional policy of Kazakhstan], Zanger [Lawyer], (9), 9-20 (2012). [in Russian]
- 12 Agybaev A.N. Kylmystyk kutyk: Zhalpy bolim [Criminal law. General section] (Kazakh universiteti, Almaty, 2016). [in Kazakh]

Авторлар туралы мәлімет:

Рахимова Г.Н. - Абай ат. Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, «Құқықтану» кафедрасының аға оқытушысы, құқық магистрі. Алматы, Қазақстан.

Қуаналиева Г.А. - заң ғылымдарының докторы, әл-Фараби ат. Қазақ ұлттық университеті, «Кеден, қаржы және экологиялық құқық» кафедрасының профессоры, Алматы, Қазақстан.

Саулен Н. – Л.Н. Гумилев ат. Еуразия ұлттық университеті, «Мемлекет және құқық теориясы мен тарихы, конституциялық құқық» кафедрасының аға оқытушысы. Астана, Қазақстан.

Rakhimova G.N. - Senior Lecturer, Department of Jurisprudence, Institute of History and Law Kazakh National University named after Abay, Almaty, Kazakhstan.

Kuanaliyeva G.A. - doctor of Law, Associate Professor of Customs, Financial and Environmental Law Department in al-Farabi Kazakh National University, Almaty, Kazakhstan.

Saulen N. - Senior Lecturer at the Department of Theory and History of State and Law, Constitutional Law of the L.N. Gumilev Eurasian National University. Astana, Kazakhstan.

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Құқық сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. **Журнал мақсаты.** Заң ғылымдары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.

2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 349 кабинет) және **vest_law@enu.kz** электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет.

Мақалалар *қазақ, орыс, ағылшын* тілдерінде қабылданады.

3. **Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.**

4. Мақаланың көлемі: 8 беттен 18 бетке дейінгі көлемде қабылданады;

Мақаланың құрылымы: (А4 бетінде, кітап өлшемінде, жолдың барлық жақтауы – 20 мм. Шрифт: Times New Roman, размер (кегель) - 14);

5. **XFTPAP** <http://grnti.ru/> - *бірінші жолдың сол жақтауында;*

Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында, **жартылай қою кіші әріппен** жазылады;

Аннотация (100-200 сөз; формуласыз, мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылысын (кіріспесі, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі)

Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұнындағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздістіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – *жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.*

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Әр таблица, сурет қасында оның аталуы болуы қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формулалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана номерленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі

Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшаға алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін әзірлеу үлгілерін төмендегі **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны мен мекенжайы, телефон, e-mail – **қазақ, ағылшын тілдерінде толтырылады**.

7. Қолжазба мұқият тексерілген болуы қажет. Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. **Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды.** Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. Төлемақы. Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. 2019 жылға төлемақы көлемі ЕҰУ қызметкерлері үшін - 4500 теңге, басқа ұйым мен мекеме қызметкерлері үшін - 5,500 теңге.

Рекзивизиттер:

АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право»

1. Цель журнала. Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ по юридическому направлению.

2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 349) и по e-mail vest_law@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 8 страниц).

5. Схема построения статьи (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: min – Times New Roman, размер (кегель) - 14):

МРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; не должна содержать формулы, по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – *межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.*

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общеизвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть пронумерованы строго по порядку упоминания в тексте. Первая ссылка в тексте на литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на рецензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату по следующим реквизитам (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге):

Реквизиты:

АО «Банк ЦентрКредит»
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО «Bank RBK»
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО «ForteBank»
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

**Provision on articles submitted to the journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Law Series”**

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works in the fields of Juridical sciences.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 349) and by e-mail **vest_law@enu.kz** in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained.

Language of publications: *Kazakh, Russian, English.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

3. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 8 pages).

4. **Structure** of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

IRSTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, it should not contain a formula, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results /discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those **formulas** are numbered, to which the text has references.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge):

Requisites:

АО “Банк ЦентрКредит”
БИК банка: КСЖВКЗКХ
ИИК: KZ978562203105747338 (KZT)
Кнп 861
Кбе 16

АО “Bank RBK”
Бик банка: KINCKZKA
ИИК: KZ498210439858161073 (KZT)

АО “ForteBank”
БИК Банка: IRTYKZKA
ИИК: KZ599650000040502847

Мақаланы рәсімдеу үлгісі
Образец оформления статьи
Template

МРНТИ 10.27.23 (IRSTI 10.27.23), (ХҒТАР 10.27.23)

С.Б. Жаркенова¹, Т.А. Филиппова²

¹*Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан*

²*Алтайский государственный университет, Барнаул, Россия*

(E-mail: ¹zharkenova_sb@enu.kz, ²philippova@law.asu.ru)

**Совершенствование сферы государственной регистрации прав
на недвижимое имущество**

Аннотация. На основе сравнительного анализа правовых актов о государственной регистрации прав на недвижимое имущество двух стран, Республики Казахстан и Российской Федерации, была предпринята попытка выявить проблемные аспекты казахстанского законодательства. Во введении к статье раскрыто значение недвижимости в гражданском обороте, обоснована потребность в обязательной государственной регистрации прав на недвижимое имущество [**100-200 слов**].

Ключевые слова: Гражданское законодательство, объекты гражданских прав, недвижимость, государственная регистрация, момент возникновения права собственности у приобретателя, процедура регистрации, сроки и формы обращения [**5-7 слов / словосочетаний**].

Основной текст статьи

Основной текст статьи должен содержать введение, постановку задачи, цели, историю, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал - 1, отступ «красной строки» - 1,25 см., выравнивание – по ширине.

Список литературы

1 Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: учебник / отв. ред. П.А. Лупинская. - 2-е изд., перераб. и доп. - Москва: Норма, 2009. - 1072 с. - **учебник**

2 Барабанов П.К. Уголовный процесс в Великобритании. / П.К. Барабанов - Москва: Издательство «Спутник +», 2015. – 702 с. . – **книга**

3 Уголовно-процессуальное право. [Электронный ресурс] - URL: https://www.icrc.org/ru/doc/assets/files/other/05_irc_857_zayas_rus.pdf. (Дата обращения: 12.01.2019) - **интернет источник**

4 О науке: закон Республики Казахстан от 18 февраля 2011 года № 407-IV (с изменениями и дополнениями по состоянию на 10.04.2019 г.) [Электронный ресурс] – URL: https://online.zakon.kz/document/?doc_id=30938581 (Дата обращения: 15.05.2019). – **нормативный акт, электронный ресурс**

5 Walker C.J. Inside Agency Statutory Interpretation // Stanford Law Review. - 2015. – Т. 67. - № 5. - С. 999-1079. – **статья**

С.Б. Жаркенова¹, Т.А. Филиппова²

¹*Л.Н. Гумилев ат. Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан*

²*Алтай мемлекеттік университеті, Барнаул, Ресей*

Жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу саласын жетілдіру

Аңдатпа. Екі мемлекеттің - Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясының жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеу туралы құқықтық актілерін салыстыру негізінде қазақстандық заңнаманың өзекті мәселелерін анықтау бойынша әрекет жасалды. Мақалаға кіріспеде жылжымайтын мүліктің азаматтық айналымда маңызы анықталып, жылжымайтын мүлікке құқықтарды мемлекеттік тіркеудің қажеттілігі негізделді [100-200 сөз].

Түйін сөздер: Азаматтық заңнама, азаматтық құқықтардың объектілері, жылжымайтын мүлік, мемлекеттік тіркеу, мүлік алушының меншік құқығы пайда болатын кез, тіркеу процедурасы, өтінішпен жүгіну мерзімдері мен нысандары [5-7 сөз / сөз тіркесі].

S.B. Zharkenova¹, T.A. Filippova²

¹*L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan*

²*Altai State University, Barnaul, Russia*

Improvement of the sphere of state registration rights to real estate

Abstract. Based on a comparative analysis of legal acts on state registration of rights to immovable property of two countries, the Republic of Kazakhstan and the Russian Federation, an attempt to identify problematic aspects of Kazakhstan's legislation was made. In the introduction of the article, the value of real estate in public circulation is disclosed, the need for mandatory state registration of rights to real estate is substantiated [100-200 words].

Key words: Civil law, civil rights objects, real estate, state registration, the moment of occurrence of the right of ownership of the acquirer, registration procedure, terms and forms of appeal [5-7 keywords].

References

1 Ugolovno-processual'noe pravo Rossijskoj Federacii: uchebник / otv. red. P.A. Lupinskaja. – 2-e izd., pererab. i dop. [Criminal Procedure Law of the Russian Federation: textbook / resp. ed. P.A. Lupinskaya. - 2nd ed., Pererab. and add.]. (Norma, Moscow, 2009, 1072 p.). [in Russian]

2 Barabanov P.K. Ugolovnyj process v Velikobritanii [Criminal procedure in the UK]. (Izdatel'stvo «Sputnik +», Moscow, 2015, 702 p.). [in Russian].

3 Ugolovno-protsessual'noye pravo [Criminal Procedure Law]. [Electronic resource]. Available at: https://www.icrc.org/ru/doc/assets/files/other/05_irrc_857_zayas_rus.pdf (Accessed 12.01.2019). [in Russian]

4 O nauke: zakon Respubliki Kazahstan ot 18 fevralja 2011 goda № 407-IV (s izmenenijami i dopolnenijami po sostojaniju na 10.04.2019 g.) [On Science: Law of the Republic of Kazakhstan dated February 18, 2011 No. 407-IV (with changes and additions as of April 10, 2019)]. [Electronic resource]. Available at: https://online.zakon.kz/document/?doc_id=30938581 (Accessed: 15.05.2019). [in Russian]

5 Walker C.J. Inside Agency Statutory Interpretation, Stanford Law Review, 67(5), 999-1079(2015). [in English]

Авторлар туралы мәлімет:

Жаркенова С.Б. – Заң ғылымдарының кандидаты, профессор м.а., азаматтық және экологиялық құқық кафедрасының профессоры, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Қ.Сәтбаев көш. 2, Астана, Қазақстан.

Филиппова Т.А. – Заң ғылымдарының кандидаты, профессор м.а., азаматтық құқық кафедрасының меңгерушісі, Алтай мемлекеттік университеті, Социалистический пр., 68, Барнаул, Ресей.

Zharkenova S.B. – Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Civil and Environmental Law, L.N.Gumilyov Eurasian National University, K.Satpayev str., 2, Astana, Kazakhstan.

Filipova T.A. – Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Civil Law, Altai State University, Sotsialisticheskiy avenue, 68, Barnaul, Russia.

Жаркенова С.Б. - кандидат юридических наук, и.о.профессора кафедры гражданского и экологического права; Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, ул. К. Сатпаева 2, Астана, Казахстан.

Филиппова Т.А. - кандидат юридических наук, профессор, заведующий кафедрой гражданского права, Алтайский государственный университет, пр. Социалистическая, 68, Барнаул, Россия.

Бас редактор: **С.Қ. Аамандыкова**

Шығарушы редактор: **І.Р. Құрманғалиев**

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ. Құқық сериясы.
- 2019. - 1 (126). - Астана: ЕҰУ. 189-б.
Шартты б.т. - 23,0 Таралымы - 35 дана

Мәтін мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекенжайы: 010008, Қазақстан Республикасы,
Астана қаласы, Қ. Сәтбаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: +7(7172) 709-500 (ішкі 31-357)

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
баспасында басылды